

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai Cluj
1.2 Facultatea	Istorie-Filosofie
1.3 Departamentul	Dep. de Istorie în Limba Maghiară
1.4 Domeniul de studii	Istorie
1.5 Ciclul de studii	MA
1.6 Programul de studiu / Calificarea	Cercetarea și valorificarea patrimoniului cultural

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Manuscrise și tipărituri în sec. 15-18.						
2.2 Titularul activităților de curs	Sipos Gavril / Gábor						
2.3 Titularul activităților de seminar	Sipos Gavril / Gábor						
2.4 Anul de studiu	II.	2.5 Semestrul	2.	2.6. Tipul de evaluare	examen	2.7 Regimul disciplinei	

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	Din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	48	Din care: 3.5 curs	24	3.6 seminar/laborator	24
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					50
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					50
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					42
Tutoriat					20
Examinări					10
Alte activități:					
3.7 Total ore studiu individual		162			
3.8 Total ore pe semestru		220			
3.9 Numărul de credite		5			

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	•
4.2 de competențe	• sunt binevenite cunoștințele prealabile de problematica cărții

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	•
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	• prezența la seminarii

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	
Competențe transversale	

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Scopul cursului și al seminarului e prezentarea amănunțită a culturii cărții de la codicele sec. 15 și incunabule maghiare până la cărțile secolului 18. Perioada e caracterizată prin conviețuirea manuscriselor cu diferite tipărituri.
7.2 Obiectivele specifice	Cursul și seminarul prezintă lumea codicelor latine și maghiare, primele tipografii pe teritoriul Ungariei, reînființarea activității editoriale în 1525, programele editurilor mai importante (Heltai, Debrecen, Nagyszombat), evoluția cărților tipărite și diversificarea manuscriselor în sec. 17, apariția unor biblioteci instituționalizate, epoca barocă în tipografii și în biblioteci, modernizarea circulației cărților. Studenții absolvenți ai cursului se vor orienta ușor în lumea cărților vechi datorită muncii de seminar, când vor intra în contact direct cu tipăriturile secolelor 16-18, efectuând exerciții de identificare a fragmentelor.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1 Cultura cărții în Europa medievală. . Genurile codicelor gotice. Codice scrise în limba maghiară în sec. 15.	prelegere prezentare PPT	
2 Apariția și răspândirea tiparului în Europa în sec. 15, importanța invenției lui Gutenberg. Primele tipografii în Ungaria, cauzele lipsei de 50 de ani	prelegere	
3 Codice maghiare în primele decenii ale sec. 16, conviețuirea Reformei cu tradițiile medievale. Tipărituri în limba maghiară la Viena și la Cracovia. Reforma. umanismul și ediția cărților-	prelegere	
4 Tipografii în Transilvania și Ungaria în sec. 16: Sibiu 1525, Brașov 1539. Programul editorial al atelierelor Heltai din Cluj și cel din Debrecen. Trnava ca centrul editorial al bisericii catolice. Cărțile românești ardeleni între ortodoxie și reformă	prelegere	
5 Tipărituri și manuscrise: cărți de cântece protesatante în ambele forme. Genurile manuscriselor din sec. 16: graduale, jurnale, cărți de cântece. Rolul	prelegere	

cenzurii. Manuscrise unitariene și sabatariene.		
6 Circulația și colecționarea cărților în Ardeal în sec. 16, apariția bibliotecilor instituționale. Biblioteca colegiului iezuit din Cluj, formarea bibliotecii princiare.	prelegere	
7 Tipografii vechi și noi în secolul 17. Centrele puritanismului: Oradea, Sárospatak. tipografia princiară la Alba Iulia și tipografia bisericii reformate la Cluj. Analiza programei editoriale a lui Miklós Misztótfalusi Kis pe baza operei <i>Mentség</i>	prelegere	
8 Diversificare genurilor manuscriselor în sec. 17.: jurnale, opere istorice, autobiografii, pascvili, colecții de prescripții medicale, colecții de poezii și cântece etc. Folosirea cărților: importanța însemnărilor manuscrise în cărțile tipărite	prelegere	
9 Biblioteci instituționale și particulare în Transilvania în sec. 17.: biblioteca princiară, colecțiile colegiilor protestante și a mănăstirilor franciscane, bibliotecile preoților, a nobililor și a orașenilor	prelegere	
10 Dezvoltarea imprimeriei și a editării cărților în sec. 18, apariția stilului baroc. Genuri noi: reviste literaro-științifice și periodice axate pe știri. Influența iluminismului asupra lumii cărților. Specificul circulației cărților în Transilvania: aucții în colegiile reformate, cumpărarea lăsamântelor. Metode moderne: achiziții prin legături apusene	prelegere	
11 . Manuscrise în paralel cu tipărituri: cărți copiate, opere istorice care circulă sub formă de copii manuscrise. Consecte școlare și universitare ca surse ale istoriei culturii. Diversificare genurilor manuscriselor	prelegere prezentare PPT	
12 . Biblioteci ardelene în sec. 18.: colecțiile colegiilor bisericești, ale curților nobiliare, ale savanților. Biblioteci moderne enciclopedice în Transilvania cu achiziție modernă: Teleki, Batthány, Brukenthal. Scopuri naționale în formarea colecțiilor mari existente și azi.	prelegere	
Bibliografie Madas Edit–Monok István: A könyvkultúra Magyarországon. A kezdetektől 1730-ig. Bp. 1997. http://mek.oszk.hu/01600/01613/ V. Ecsedy Judit: A könyvnyomtatás Magyarországon a kézisaftó korában 1473–1800. Budapest 1999, Balassi Kiadó. (válogatva) Erdélyi féniks. Misztótfalusi Kis Miklós öröksége. Bev. és közread. Jakó Zsigmond. Bukarest 1974, Kriterion. Ebből: a Bevezetés és a Mentség. Csapodi Csaba–Tóth András–Vértesy Miklós: Magyar könyvtártörténet. Bp. 12987. (válogatva) Tevan Andor: A könyv évezredes útja. Bp. 1973. Gondolat Kiadó. http://mek.oszk.hu/01600/01650/ Fitz József: A magyar könyv története 1711-ig. Bp, 1959. 201 l. Fülöp Géza: A könyvkultúra a könyvnyomtatás kézműipari időszakában http://mek.oszk.hu/01600/01625/ Alfred Hessel: A könyvtárak története. http://mek.oszk.hu/03100/03193/		
8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
1. Practică paleografică pe textele codicelor în limba maghiară.	muncă comună	
2. Tehnica tipăririi cu caractere mobile	muncă comună	
3. Observarea practică a caracteristicilor incunabilelor	muncă comună	
4. Bibliografiile operelor editate în sec. 17-18, identificarea tipăriturilor	muncă practică	
5. Identificarea manuscriselor, bibliografii	muncă practică	
6. Impresii de istorie a bibliotecilor	discuții	
Bibliografie Régi könyvek és kéziratok. Tanulmánygyűjtemény		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- competența analizei
- interdisciplinaritate
- cunoașterea și aplicarea termenelor tehnice specifice

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	calitatea examenului	test scris, examen oral	50 %
		examen oral	40 %
10.5 Seminar/laborator	prezența la seminar	evaluarea activității	10 %
10.6 Standard minim de performanță			
• prezența minimă de 70 % • obținerea notei de 5			

Data completării

11. 09. 2014.

Semnătura titularului de curs

dr. Sipos Gavril

Semnătura titularului de seminar

dr. Sipos Gavril

Data avizării în departament

25.09.2014.

Semnătura directorului de departament

dr. Pál Judit